



06.09.2023
KSL/67/03.01.00/2023

pihtiputaan.kunta@pihtipudas.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 7.8.2023

LAUSUNTO PIHTIPUTAAN UUSIMON TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Pihtiputaan kunta pyytää Keski-Suomen liiton lausuntoa Uusimon tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS). Kaavoituksen kanssa samaan aikaan on käynnissä Uusimon ympäristövaikutusten arviointimenettely.

Tuulivoima-alue sijoittuu Pihtiputaan kunnan keskustasta noin 7,4 km etäisyydelle pohjoiseen. Kaava-alueen koko on noin 2 860 hehtaaria. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa alueelle enimmillään 21 tuulivoimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden, ilmajohtojen, maakaapeleiden ja sähköaseman rakentaminen. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on 6–10 MW ja voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Sähkönsiirtovaihtoehdot yhteistyössä lähihankkeiden kanssa ovat joko lounaaseen Kinnulan sähköasemalle, koilliseen Murtoperän sähköasemalle tai kaakkoon Elenian 110 kV linjaan.

Voimassa olevassa Keski-Suomen maakuntakaavassa Uusimon yleiskaava-alue on lähes kokonaan biotalouteen tukeutuvaa aluetta. Biotalousalueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Yleiskaava-alueen itäosassa sijaitsee maakuntakaavan Kaura-ahon (Makkaran niitty) luonnonsuojelualue (SL, nro 162), joka sisältyy Natura 2000 -verkostoon nimellä Makkaran niitty (FI0900056). Luonnonsuojelualueella koskevan maakuntakaavan suojelumääräyksen mukaan alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Suojelumääräys on voimassa, kunnes suojelualue varsinaisesti perustetaan. Lisäksi yleiskaava-alueen eteläosaa sivuaa maakuntakaavan kulttuuriympäristön vetovoima-alue.

Yleiskaava-alueen koillispuolelle sijoittuu maakuntakaavan luonnonsuojelualue (SL, nro 172) ja Natura-alue Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerineva (FI0900058). Kohde on valtakunnallisesti arvokas soiden- ja metsiensuojelukokonaisuus, jonka suojeluperusteena on yksi uhanalainen laji. Lisäksi Uusimon lähivaikutusalueelle sijoittuu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat Kärväskylän, Ylä-Liitonjoen ja Kortteisen maisema-alueet. Maakuntakaavassa osoitetut maisema-alueet muodostavat Pihtiputaan pika-asutusmaisemat -kokonaisuuden, joka on nykyisin luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (VAMA 2021).

Käynnissä oleva Keski-Suomen maakuntakaavan päivitys, maakuntakaava 2040, käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa, hyvinvoinnin aluerakennetta ja liikennettä. Keski-Suomen maakuntakaavassa seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon määrittelynä pidetään vähintään 10 voimalan kokonaisuutta.



Maakuntakaava 2040 on edennyt ehdotusvaiheeseen. Maakuntahallitus hyväksyi 1.9.2023 maakuntakaavan ehdotuksen aineiston ja asetti ehdotuksen julkisesti nähtäville 8.9.-9.10.2023 väliseksi ajaksi. Tavoitteena on, että Keski-Suomen maakuntavaltuusto hyväksyy kaavan joulukuussa 2023. Maakuntakaavan 2040 ns. viranomaisehdotuksen asiakirjat ja tausta-aineistot ovat osoitteessa <https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/>

Maakuntakaavan tausta-aineistot ovat käytettävissä myös muiden maakunnan tuulivoimahankkeiden valmistelua varten. Maakuntakaavan 2040 ehdotuksessa yleiskaava-alueelle sijoittuu Uusimon tuulivoimatuotantoon soveltuva alue, jonka raja-alue on pienempi kuin yleiskaavassa esitetty hankeraja.

Keski-Suomen liitto nostaa esiin osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman kohdan 5.2 Maakunnalliset tavoitteet. Kohdassa viitataan Keski-Suomen vanhaan ilmastostrategiaan 2020. Keski-Suomen vuoteen 2050 ulottuvassa strategiassa on asetettu hiilineutraaliustavoite 2030 mennessä ja tavoitteen saavuttamiseksi on valmisteltu Hiilineutraali Keski-Suomi 2030 -tiekartta. Maakunnalliset tavoitteet tulee päivittää osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Selvitystarpeet ja laadittavat selvitykset on hyvin listattu osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Liiton mielestä yleiskaavan jatkosuunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa korostuvat luonto- ja maisemavaikutusten selvittäminen ja huomioon ottaminen. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota Natura-alueen suojeluperusteena olevaan uhanalaiseen lajiin. Törmäysriskin minimoimisen lisäksi hankkeessa tulee varmistua lajin reviirin elinkelpoisuuden säilyttämisestä. Maakuntakaavassa esitetty Uusimon tuulivoima-alueen raja-alue perustuu Natura-arvioinnin ja vaikutusten arvioinnin tuloksiin.

Lisäksi luonto- ja maisemavaikutuksien selvittämisessä korostuvat Keski-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan puolella olevien muiden tuulivoimahankkeiden kanssa syntyvät yhteisvaikutukset. Maisemavaikutuksia tulee tarkastella tapauskohtaisesti ja vaikutusten merkittävyys riippuu mm. maisema-alueen ominaispiirteistä sekä tuulivoimaloiden määrästä ja sijoittumisesta.

Pitkien sähkönsiirtoreittien takia liitto pitää hyvänä, että sähkönsiirron ratkaisuja kehitetään yhteneviksi alueelle sijoittuvien muiden tuulivoimahankkeiden sähkönsiirtoratkaisujen kanssa. Tällä voidaan parantaa hankkeen energiatehokkuutta ja pienentää sähkönsiirrosta aiheutuvia haitallisia kokonaisvaikutuksia.

Lausunnon on valmistellut Reima Väливаара, reima.valivaara@keskisuomi.fi, puh. 0405950918.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

